

ת"פ 31297/04/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד גרבוע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 31297-04-18 מדינת ישראל נ' גרבוע

לפני כבוד השופטת תרצה שחם קינן
המאשימה:
נגד

הנאשמים:
מוחמד גרבוע

החלטה

לפני בקשתה של ב"כ הנאשם, לבטל את כתב האישום ולקבוע, שהיה על המאשימה לגבות הודעה מהנאשם, בטרם הגשת כתב האישום, שהוגש לאחר שהנאשם לא שילם את הקנס המנהלי, שהוטל עליו.

השתלשלות העניינים

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירה של השטת כלי שיט ישראלי, ללא צוות בטיחות, לאחר שלא שילם את הקנס המנהלי שהוטל עליו.

2. בדיון, שהתקיים ביום 28.11.18, אמר הנאשם "הגשתי בקשה להישפט, זה לא הקנס היחיד, יש לי עוד הרבה קנסות משנת 2002 ומעלה. כתוב שהיה לי רישיון, הוא נלקח לי בשנת 2000 ולא מנמקים מה הסיבה. לפני 5 שנים ב-29.5.13, ועוד בפעם במרץ 2017 לקחו לי את הסירה. רציתי כבר מהעצבים שלי לשרוף אותה ומנהל הנמל ביפו התערב. נתנו לי רישיון להפליג לבד. הנאשם הציג מסמכים לעיונו של ב"כ המאשימה.

3. בדיון, שהתקיים ביום 27.1.19 הודיע ב"כ המאשימה, שבדק את טענותיו של הנאשם ועמדתה של המאשימה נותרה שאין להתיר לאדם המשיט לבדו סירת דיג, להשיטה לבדו, מחשש שאם ייקלע לסכנה, לא יהיה מי שיעזור לו.

4. באותו דיון, נוכח התרשמותי שלנאשם טענות כנגד הגשת כתב האישום כנגדו, הוריתי על מינויה של הסניגוריה הציבורית לייצגו.

5. בדיון שהתקיים ביום 26.9.19, אליו התייצב הנאשם כשהוא מיוצג, אמרה ב"כ המאשימה שהנהלים שונו וגם לו בעבר יכול היה הנאשם להשיט את סירת הדיג שלו כשהוא בגפו, אין הוא יכול לעשות כן היום. לטענת ב"כ המאשימה דחתה רשות הספנות את בקשתו של הנאשם ליתן לו רישיון להפליג על סירת הדיג שלו, לבדו ורישיונו לא חודש. בהמשך הודיע הנאשם שהוא מודה באמור בכתב באישום ברם לא יישלם את הקנסות, מחמת מצבו הכלכלי הקשה, בהיותו שקוע בחובות. לדבריו ניתנו היתרים למשיט בודד לשלושה דייגים. הנאשם ביקש לזמן את אנשי השיטור הימי, על מנת שימסרו פרטים בדבר אותם דייגים, שקיבלו רישיון משיט בודד.
6. בהמשך לדברי הנאשם טענה עו"ד שריק שהיה על המאשימה לגבות הודעה מהנאשם בטרם הגישה את כתב האישום כנגדו והפנתה למדיניות, אותה נוקט אגף המכס, המזמן לחקירה את מי שמבקש להישפט בגין קנס מנהלי שהוטל עליו. לטענת עו"ד שריק, לאחר שנאשם מבקש להישפט בגין קנס מנהלי שהוטל עליו. הוא מוזמן לחקירה תחת אזהרה בגין אותה עבירה, לטעמה של עו"ד שריק, לו נחקר הנאשם בטרם הגשת כתב האישום כנגדו, ניתן היה לבדוק את טענותיו, לרבות טענתו לאכיפה בררנית, ולפיה לאחרים ניתנת אפשרות להפליג בגפם, ללא צורך בצוות בטיחות. לטענת ב"כ הנאשם, באי חקירתו של הנאשם בטרם הגשת כתב האישום כנגדו, נפגעה זכות הטיעון של הנאשם.
7. לטענת ב"כ המאשימה סדרי הדין בעבירות מנהליות אינן מחייבות גביית הודעה מנאשם שמבקש להישפט לאחר שהוטל עליו קנס מנהלי.
8. בתגובת המאשימה מיום 29.12.19 הפנתה ב"כ המאשימה להנחיות היועמ"ש 4.3041 מיום 29.06.11, מהן עולה לטעמה ש"**השטת כלי שיט ללא צוות בטיחות היא עבירה ששוטר ימי יכול להכריע בה מהעובדות המצויות מול עיניו ואין צורך בביצוע חקירה**". עוד הוסיפה ב"כ המאשימה שתגובתו של הנאשם התקבלה בעת שרשם השוטר הימי את הקנס המנהלי ונרשמה על גבי הודעת הקנס, וכן שחוק העבירות המנהליות מאפשר למי שמוטל עליו קנס מנהלי, לפנות לבקש להישפט ולהעלות את טענותיו על הכתב.
9. לטעמה של ב"כ המאשימה, שעה שחוק העבירות המנהליות קובע מסלול ספציפי לבירור אשמתו של נאשם, אין מקום לחייב את המאשימה בגביית הודעתו של הנאשם בטרם הגשת כתב האישום.
10. לטענת המאשימה אין מקום לדון בטענתו של הנאשם, לפיה יש ליתן בידו רישיון למשיט בודד, במסגרת ההליך הפלילי.
11. ב"כ הנאשם השלימה את טיעוניה בכתב והפנתה לדג"צ 7491/19, שם הורתה הנשיאה כב' השופטת חיות, על קיום דיון נוסף בשאלה האם ניתן להורות על הגשת כתב אישום נגד אדם שלא נחקר באזהרה.

12. הנאשם הגיש בקשה להישפט לאחר שהוטל עליו קנס מנהלי.

13. סעיף 8 (ג) לחוק העבירות המנהליות, התשמ"ו-1995 (להלן: "החוק") קובע כי **"הנקנס רשאי להודיע בכתב למי שהטיל את הקנס, כי ברצונו להישפט על העבירה"**; עוד קובע החוק בסעיף 13 כי **"הודיע אדם שברצונו להישפט על העבירה לפי סעיף 8(ג) או לפי סעיף 9(ב)(3), או שרואים אותו לפי סעיף 9(ב)(2) כאילו הודיע כאמור, יגיש עליו תובע כתב אישום, זולת אם ראה שלא לעשות כן, מטעמים מיוחדים שיירשמו"**.

14. אין מחלוקת בדבר חשיבותה של זכות הטיעון, הנגזרת מהזכות להליך הוגן. החוק מאפשר למי שהוטל עליו קנס מנהלי להגיש בקשה לבטלו כאמור בסעיף 8א (א) לחוק. כך שהנאשם רשאי היה לשטוח את טיעונו, לו רצה לעשות כן.

15. חוק העבירות המנהליות מאפשר בחירה לנאשם: לשלם קנס או להישפט. על פי החוק רשאי נקנס לעתור לביטול הקנס לערור על גובה הקנס או לבקש להישפט. עם זאת קובע סעיף 19 לחוק כי: **"לא שילם אדם קנס מינהלי שהוטל עליו תוך ששה חדשים מיום הטלתו, רשאי בית משפט, על פי בקשת תובע, לצוות כי יוטל עליו, במקום הקנס שלא שולם, מאסר שלא יעלה על שנה; בית המשפט לא יהיה רשאי להורות שהמאסר יהיה על תנאי"**.

16. ב"כ של הנאשם הפנתה בהשלמת טיעוניה לדנג"צ 7491/19 **יצחק נאור נ' חמדאן** וביקשה ללמוד שמכך שנקבע דיון נוסף בבג"צ, יש ללמוד על כך שהיה על המאשימה לגבות הודעה מהנאשם בטרם הוגש כתב האישום כנגדו. ביום 12.11.20 ניתנה החלטה בדנג"צ, שם נקבע כי **"אכן, הכלל הוא כי על מנת לקיים הליך הוגן נגד נאשם, חובה לחקור אותו תחת אזהרה טרם הגשת כתב אישום נגדו. כך פרט לחריגים, למשל סדרי דין מיוחדים הקבועים בחוק, כגון עבירת תעבורה שהיא עבירה של ברירת משפט לפי סעיף 228 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב, התשמ"ב-1982]"**. להבנתי נופל כתב האישום שהוגש לאחר שהנאשם לא שילם קנס מנהלי שהוטל עליו, בגדר אותם חריגים, בעניינם נקבעו סדרי דין מיוחדים, כמפורט לעיל.

17. מהאמור לעיל עולה כי לנאשם ניתנה הזדמנות להתייחס לעובדות המפורטות בכתב האישום ואילו הוא בחר שלא לעשות כן. מכאן שלא נגרם לנאשם עיוות דין המצדיק את ביטולו של כתב האישום, גם אם לא נחקר תחת אזהרה.

18. הנאשם מבקש לברר את טענתו לפיה **"יש במרינה 3 דייגים ובהרצליה יש עוד דייג אחד שיש להם רישיון להפליג לבד"**. אין המדובר בטענה לאכיפה בררנית, אלא טענה לפיה הופלה הנאשם מאחרים, להם ניתן רישיון להפליג בגפם ואילו לנאשם לא ניתן רישיון כזה. ההליך הפלילי אינו מתאים לבירור טענתו זו של הנאשם. (ראו לעניין זה את פסק דינו של בית המשפט ברע"פ 7052/18 **רפי רותם נ' מדינת ישראל** [5.5.20])

19. לאור כל האמור, אני רואה בדבריו של הנאשם בדיון שהתקיים ביום 26.9.19 ולפיהם הוא מודה באמור בכתב האישום, כהודאה ודוחה את טענתה של ב"כ הנאשם לפיה היה על המאשימה לגבות הודעה מהנאשם טרם הגשת כתב האישום.

20. המזכירות תשלח החלטתי לצדדים ותזמנם לדיון ליום 21.1.21 לשעה 11:30. ב"כ הנאשם תודיע החלטתי לנאשם.

ניתנה היום, ג' כסלו תשפ"א, 19 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.